GAZETA KRAKOWSKA

Nro 93.

Z KRAKOWA DNIA 20. LISTOPADA 1811 Roku WE SRODĘ.

WYROKI KROLEWSKIE.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu w Pałacu Naszym w Warszawie d. 25 miesiąca Października Roku 1811.

FREDERYK AUGUST

z Bożey Łaski Król Saski, Xiąże Warszawski, &c. &c.

W zamiarze iak nayprędszego przywiedzenia do skutku Dekretu Naszego z dnia 24go Stycznia 1811 i chcąc wyświadczyć dłuznikom ustąpionych Nam przez konwencyą Bajońską summ, tyle ulgi i dobrodzieystw ile tylko zgodność z przyiętemi iuż raz zasadami dozwala;

Zważywszy, że dłużnicy tychże summ, którzy przepisane Dekretem z dnia 8 Maia roku bieżącego oświadczenia uczynili, z mocy tegoż oświadczenia obowiązani są poddać się wszystkim tym postanowieniom, które przez Nas ku stosownieyszemu urządzeniu systematu kredytowego zaprowadzone ieszcze zostaną;

Zważywszy nadto: iż iest potrzebnem zapewnić zawarte w Dekrecie Naszym z dnia 24 Stycznia 1811 warunki przez urzędowe obligacye maiące klauzulę exekucyyną. Postanowiliśmy i stanowiemy:

Art. 1. Dłużnikom ustąpionych Nam przez konwencyą Bajońską summ, którzy przypadaiących na dzień 24 Grudnia, roku przyszłego prowizyow całkiem lub w części nieuiścili, a poźniey do zaprowadzonego przez Dekret Nasz z dnia 24 Stycznia 1811 systematu kredytowego przystąpili, albo do niego w miarę oznaczeń ninieyszego Dekretu ieszcze przystąpią, dozwalamy aby takowe ich z terminu 24 Grudnia 1810 pochodzące zaległości razem z dawnieyszemi zaległemi prowizyami w sposób artykułem 4tem Dekretu Naszego z dnia 24 Stycznia 1811 przepisany i pod zastrzeżeniami tymże artykułem obiętemi, niemniey w zgodności z artykułem 1154 Kodexu Napoleona na kapitał obrocone zostały.

Art. 2. Dłużnicy którzy w skutku Dekretu Naszego dnia 24 Stycznia i 8 Maia roku bieżącego, uczynili oświadczenia przystąpienia do systematu kredytowego, obowiązani są wystawić na rzecz głowney Dyrekcyi kredytowey przed Pisarzem Aktowym i świadkami, obligacye podług przyłączoney do ninieyszego Dekretu pod literą A. aryngi na cały kapitał i prowizye do niego przyłączone. Przy którey to czynności iednak tych, którzy iuż w miarę Dekretu Naszego pod dniem 8 Maia roku bieżącego oświadczenia uczynili od użycia papieru steplowanego do obligacyi maiącey bydź teraz wystawioną uwalniamy. Obligacye takowe winni są przed dniem 1 Stycznia r. 1812 złożyć w główney Dyrekcyi kredytowey pod rygorem przepisanym artykułami 3, 8 i 26 Dekretu dnia 24 Stycznia roku bieżącego.

Art. 3. Dłużnicy którzy dotąd oświadczeń przepisanych Dekretem 8go Maia roku bieżącego nie złożyli, przypuszczonemi zostaną do dobrodzieystw Dekretem dnia 24 Stycznia roku bieżącego obiętych, ieżeli przed dniem 1 Stycznia 1812 złożą obligacye przepisane powyższym artykułem Dekretu ninieyszego.

Art. 4 Gdyby ktorykolwiek z dłużnikow w obligacyi przepisaney powyższemi artykułami utaił część iaką długu lub

zaległą prowizyą lub część iey, przeto co do takowey utaioney ilości, odpada od Dobrodzieystw Dekretami dnia 24 Stycznia roku bieżącego przepisanych, i drogą prawną do iey zapłacenia natychmiast znaglonym zostanie.

Obowiązkiem z resztą dłużnikow tych będzie, dopełnić wszelkich warunkow przepisanych Dekretem Naszym dnia 24 Stycznia roku bieżącego, tak iak gdyby przed terminem przez dopiero rzeczony Dekret Nasz oznaczonym do systematu kredytowego rzeczywiście byli przystąpili.

Art. 5. Gdy artykułami 19, 20 i 21 Dekretu dnia 24 Stycznia roku bieżącego zastrzeżone iest: iż ieżeliby którykolwiek z dłużnikow miał prawne dowody na to, iż summa zaięta tabellami summ Nam ustąpionych całkiem lub w części nie należy się Naszemu Skarbowi, winien iest pod utratą takowey excepcyi, podać swą w tey mierze wraz z Aktem oświadczenia, protestacyą. Doświadczenie zaś gdy nauczyło, że niektórzy dłużnicy obce w cale punkta albo niedopełnienie któregokolwiek z warunkow powyżey rzeczonego Dekretu zastrzegaiące w protestacyach podali, przeto oświadczamy, że tylko protestacye obeymuiące dowód na to, iż kapitał całkiem lub w części iakiey Skarbowi nie należy, za ważne poczytane będą inne zaś wszelkie zastrzeżenia a osobliwie te, które do niedopełnienia warunkow powyżey rzeczonego Dekretu zamierzaią, pociągną za sobą ten skutek, iż dłużnik uważanym będzie za zrzekaiącego się Dobrodzieystw zapewnionych Dekretem dnia 24 Stycznia roku bieżącego.

Wykonanie ninieyszego Dekretu Naszego Ministrom w czem do którego z nich należy, a umieszczenie w Dzienniku Praw Ministrowi Sprawiedliwości Xięstwa Naszego Warszawskiego zalecamy.

Pod.) *Frederyk August.*
(L.S.) Przez Króla.

Zgodno z orygina.

Felix Łubienski, *Minister Sekretarz Stanu*
Minister Sprawiedli: *Stanisław Breza.*
(L.S.) Zgodno z oryginałem:
Antoni Joneman *Minister Sekret. Stanu*
Sekretarz Jeneralny. *Stanisław Breza.*

FREDERYK AUGUST

z Bożey Łaski Król Saski, Xiąże Warszawski &c.

Wszem w obec i każdemu komu o tem wiedzieć należy, wiadomo czyniemy iż sporządzony został Akt Urzędowy osnowy następuiącey:

Działo się w Mieście NN Departamencie NN. w Powiecie NN. dnia NN roku NN.

Przedemną NN. Jego Królewsko Xiążęcey Mości Pisarzem Aktowym Departamentu NN, lub Powiatu NN., Mieście NN. na ulicy NN. pod Numerem NN, zamieszkałym, Kancelaryą w NN. utrzymuiącym, nizey podpisanym w przytomności świadkow na końcu Aktu wyrażonych, osobiście stanął NN. mieszkaiący w NN. zdrowy na umyśle, do działań Urzędowych zdolny, Pisarzowi Aktowemu i świadkom dobrze znany, iawnie i dobrowolnie zeznał, i ninieyszem zeznaie, iż gdy Król Jegomość Pan Nasz naymiłościwszy, Dekretem swoim d. 24. Stycznia 1811go, tudzież Dekretem dnia 25. Października roku 1811. nadał dłużnikom Summ dawniey Pruskich ustąpionych Mu przez konwencyą Bajońską, Dobrodzieystwo rozkładu Summ tychże na lat 41 3/4 przez opłatę roczną po sześć od sta, łącząc iuż w to i bieżącą prowizyą (rownież gdy nawet i zaległe prowizye na kapitał obrocić i przez takież same opłaty umorzyć dozwolił) przeto Ja NN. właściciel dobr NN. w Departamencie N. w Powiecie N. położonych, maiąc na tychże dopiero rzeczonych dobrach moich Summę NN. w Rubryce NN. pod Nr. NN. na mocy obligacyi wydaney pod dniem N. roku N. zahypotekowaną, a czyniąc zadosyć warunkom powyżey rzeczonego Dekretu Królewskiego (i stosownie do moiego iuż pod dniem NN. podług przepisow Dekretu z dnia 8go Maja 1811go uczynionego oświadczenia) uznaię też Summę NN. za prawdziwą i niezaprzeczoną własność Skarbu Króla Jmć Saskiego Xięcia Warszawskiego Pana Naszego Naymiłościwszego, i uznaię ią za dług realny rzeczonych Dobr moich, hypotekę na nich w tey mierze zapisaną, w tymże samym porządku, iaki dotąd w Xiędze hypoteczney miała, na rzecz ustanowioney przez Króla Jegomości Główney Dyrekcyi Kredytowey stwierdzam, i zezwalam, aby oblig

moy ninieyszy niemniey liſty zaſtawne na mocy iego przez główną Dyrekcyą Kredytową na Summę przezemnie dłużną, wydać się miane, w mieysce wydaney dawniey przezemnie, a Dekretami Nayiaśnieyszego Pana dnia 13 Grudnia 1808 roku i 24 Stycznia 1811go roku umorzoney Obligacyi, w hypotekę dobr moich NN. były wciagnione i zapisane, tudzież będąc dłużnym co do prowizyi zaległey od dnia NN. roku NN. az do dnia NN. roku NN. które niemniey iak za rok ieden są zaległe i summę N. wynoszą, oświadczam ſtosownie do Artykułu 4go Dekretu d. 24 Stycznia roku 1811go, iako też ſtosownie do Artykułu 1154. Kodexu Napoleona, iż Summę też za Kapitał deklaruię i procenta od niey po sześć od ſta ſtosownie do tegoż Dekretu i Kodexu Napoleona od dnia 24 Grudnia roku przeszłego płacić obowiezuię się, iakoż i na to zezwalam, aby Summa ta z prowizyi pochodząca, a teraz na Kapitał obroconą, w hypotekę Dobr moich N. wciągniona była (to iest dwuletnie zaległości w Summie N. maiące ſtosownie do Ordynacyi hypoteczney Pruskiey, iako też ſtosownie do Artykułu 2151. Kodexu Napoleona rowne prawo i pierwszeńſtwo z kapitałem samym, zezwalam, aby w rόwnym z nimże porządku zahypotekowane były, reszta zaś w porządku, iaki na nie z czasu wpisu przypadnie) ſtosuiąc się daley do powyżey rzeczonego Dekretu Nayiaśnieyszego Pana; a mianowicie do Artykutu 5go tegoż Dekretu, przyrzekam, od powyżey konſtytuowanego kapitału dłużnego, (tak początkowego iako i z zaległych prowizyi utworzonego) wynoszącego Summę N. procent roczny po sześć od ſta nieodmiennie wynoszący roczną Summę N. w dwoch połrocznych ratach, to iest: na dzień 1go Grudnia każdego roku w połowie in Summa N.., a na dzień 1go Czerwca rowniez każdego roku w drugiey połowie in Summa N. zacząwszy z ratą Sto Janską od dnia 1go Grudnia roku 1810 do 1go Czerwca roku bieżącego obrachowaną, a na dzień 1go Czerwca roku bieżącego przypadaiącą ciągle aż do umorzenia kapitału wraz z wszelkiemi prowizyami, a to przez lat 41 3/4 opłacać i opłaty takowe w hypotekę powyżey rzeczonych dobr moich wciągnąć i zapisać pozwalam, iako i przyrzekam takowe opłaty odtąd w każdym terminie regularnie, zaczynaiąc naypóźniey przed 1szym Stycznia 1812go przypadaiącą (rownie iak na terminie St. Jana roku teraźnieyszego 1811go w zaległości pozoſtałą) ratę Grudniową do Kassy Główney Dyrekcyi kredytowey niezawodnie i punktualnie wnosić. Stosuiąc się oraz do tylekroć rzeczonego Dekretu Nayiaśnieyszego Pana zapisuię powyżey imiennie wyrażonemi dobrami memi solidarne zobowiazanie się za liſty zaſtawne, przez Głowną Dyrekcyą Kredytową wyſtawić się miane na kapitały na Dobrach innych lokowane, o tyle, o ile one 3/5 wartości dobr nieprzechodzą i właściciele tychże dobr rownie solidarne zobowiązanie się temiż swemi dobrami iak Ja zapisali lub zapiszą. Na reszcie, ſtosuiąc się do Artykułu 2154 i 2180. Kodexu Napoleona, obowięzuie się, hypotekę na kapitał dłużny, iako też na opłaty od niego półroczne, ninieyszą obligacyą zapisane, w czasie Artykułem 2154 Kodexu Napoleona przepisanym odnawiać i przed upłynieniem każdego lat dziesiątka, w oſtatnim zwykłym w Inſtytucie terminie, roku dziewiątego Akt odnowienia takowego wraz z zaświadczeniem zachowawcy hypotek, względem naſtąpionego wpisu takiegoż odnowienia w Xiędze hypoteki w Główney Dyrekcyi Kredytowey złożyć przyrzekam, pod rygorem zapłacenia reszty kapitału dłużnego, na owczas ieszcze na dobrach powyżey rzeczonych pozoſtaiącego, który Dyrekcya w roku dziesiątym ściągnąć mocną będzie. Zrzekam się wszelkich iakichkolwiek bądź ninieyszemu Aktowi przeciwnych excepcyi (z zaſtrzeżeniem wszelakoż tych, iakie, co do części kapitału, w ilości N. i od niey prowizyow) lub co do całego kapitału, i od niego prowizyow) w oddzielnym Akcie proteſtacyi wyłuszczyłem. Oświadczam nareszcie, iż z Aktu ninieyszego co do dłużnego kapitału (powyższym sposobem za należącą się przyznaną część kapitału) wraz z zaległemi i bieżącemi prowizyami, iako i co do wszyſtkich innych punktow, podaię się naygotowszey exekucyi bez wszelkiego poprzedzaiącego processu.

)2(

Akt ninieyszy w mieyscu, dniu miesiącu i roku iak wyżey zdziałany i przyięty w przytomności JJP Panow NN. w NN. zamieszkałych i wszystkie prawem przepisane przymioty maiących, Urzędowi z osob dobrze znanych i żadnemu prawnemu wyłączeniu niepodległych świadkow, którzy się z zeznawaiącą stroną i mną Pisarzem Aktowym podpisali, toż zeznawaiąca strona po przeczytaniu i przyięciu, własnoręcznym podpisem stwierdziła. Podpisano NN. (Swiadek NN.) Swiadek NN) NN. Pisarz Aktowy Departamentu NN. lub Powiatu N.

Zalecamy &c. &c. (zwyczayna forma klauzuli exekucyiney.)

II Wyrok pod tymże dniem.

Uwalniaiąc osobnym dekretem Ur. Łubę Radcę Naszego Stanu i Dyrektora generalnego Skarbu, od polecenia danego Mu dekretem Naszym z dnia 20 Czerwca 1810 roku względem obrachunku i wpływu do Kassy Skarbu Naszego Xięstwa Warszawskiego summ dawniey Pruskich a Nam przez konwencyą Bajońską ustąpionych, stanowiemy w powyższym celu Dyrekcyą generalną osobną, która obrachunkiem i ściągnieniem do Skarbu powyższych Nam ustąpionych summ trudnić się ma o tyle, o ile toż ściągnienie rzeczonych kapitałow nie należy iuż do Dyrekcyi głowney kredytowey podług Dekretow Naszych, a mianowicie dnia 24. Stycznia 1811 też Dyrekcyą stanowiącego.

Utworzona powyższym sposobem Dyrekcya generalna, zależeć będzie od Ministra Naszego przychodow i Skarbu.

Minister Sprawiedliwości, dekret niniejszy w Dzienniku praw umieści.

(Podpisy iak w żey.)

Z Szkalbimierza d. 11 Listopada.

Stało się zadosyć Rozkazowi Nayiaśnieyszego Pana listem zwołuiącym Seymik Powiatu Szkalbimierskiego wydawanemu. — Odbyte zostały w porządku i w dokładnym zachowaniu przepisow Prawa obrady Zgromadzenia politycznego Obywatelow Szlahty tegoż Powiatu. — Nigdy Polaka niemogło więcey cieszyć używanie swobod Obywatelskich, iak w dniu dzisieyszym; zobaczył Rodak rodaka z Prawem w ręku pozwalaiącym mu, wolno obierać sobie Posła i Urzędnikow swego Powiatu. — Dawniey Obywatel wolny głos, zdania i myśli, dla dobra Oyczyzny z Przodkow swych nadany, niosąc do mieysca swych obrad, obswoił się z tym pomyślnym stanem. Dziś maiąc sobie przywrocone to szczęście, czuie daleko więcey iak wielkie dobro miał przez obcą przemoc odebrane, a iak go piastować winien przez dochowanie zaprzysiężoney wierności i przywiązania ku Nayłaskawszemu Monarsze swoiemu przez miłość Oyczyzny i dopełnienie przepisow Prawa i ustaw Rządowych. Takiemi prowadzeni uczuciami Obywatele Powiatu Szkalbimierskiego, wielbiąc i szacuiąc Konstytucyą w posłuszeństwie wyrokom Nayiaśnieyszego Pana, przy wielu ubiegaiących się o wybor do chlubney posługi kraiu, iednomyślnie, i zgodnie obrali Posłem J. W. J. Seba. Dembowskiego i Urzędnikow Prawem przeznaczonych. — Cenił ieden w drugim cnotę Obywatelską, iż ufał w zdatności do Urzędowania. Więc łącząc głos swoy z innym, ustępował bez sprzeciwiania się współ Obywatelowi tego świetnego zaszczytu służenia Oyczyznie.

W takim obrazie widziało Miasto Szkalbimierz pierwszy raz od początku założenia iego uświetniony dzień 11 Listopada roku 1811 i przyozdobioną Stolicę Powiatu.

Z Pilicy d. 11 Listopada.

W tuteyszym Mieście iako Stolicy Powiatu odbyło się Zgromadzenie polityczne Stanu Szlacheckiego, Powiatu Pileckiego. Obywatele tego Powiatu w znaczney liczbie ziechali się, po ogłoszeniu przez dzwony ze-

szli się do kościoła kollegiaty tuteyszey, gdzie W JX. Officyał, i Proboszcz mieyscowy czytał mszą S. po którey W. Kulczycki, Podprefekt tegoż Powiatu wystąpiwszy zagaił *Seymik* mową, w którey wyraził, iż nikomu więcey iak Wielkiemu Napoleonowi Tworcy Narodu Naszego Prawo nieśmiertelności służy, dowiodł że pod Berłem Naszego Monarchy, Narod doświadcza tego samego szczęścia, którego doświadczał za panowania Dziada i Naddziada Jego, i słusznie Jemu w roku 1791 sam Narod poddał się, oddał Tron Polski i Sukcessyą krwi Jego przyznał; wystawił że tylko zgoda, i iedność Obywateli, wybieranie z światła i cnoty ludzi do urzędowania, utrzymuie Narody; wyobraził dla czego Narod Polski upadł, a przez to zachęcił Obywateli do iednomyślności. Zaprosił po tem JW. Karola Wesela, Sędziego Pokoiu Powiatu tuteyszego, a przez N. Pana Nominowanego *Marszałka* do objęcia swego mieysca, i Jemu Laskę Marszałkowską oddał, który po wykonaney Przysiędze przed JW. Józefem Sadowskim, Sędzią Pokoiu Powiatu Pileckiego, w Mowie swey do Obywatelstwa mianey, wyraził, iż zaszczyconym będąc szczegolnieyszym zaufaniem przez N. Pana w nim położonym, przewodnicząc Obywatelom życzy sobie skutecznie odpowiedzieć swemu powołaniu i stać się godnym Łaski Króla, i przyiaźni Obywatelow. Zachęcił przeto Obywateli do iednomyślności, i wezwał na Assessorow W. Stefana Kmitę w ekiem naystarszego, i JW. Jozefa Hrabię Bystrzanowskiego, a na Sekretarza Ur. Ludwika Kmitę. Poczem (gdy Powiat tuteyszy już miał szczęście Seymikować, i Posłem JW. Piotra Gostkowskiego iednomyślnością wybrał, który z mocy Prawa dotąd iest w Urzędzie) wezwał Obywateli do podania Kandydatow na Sędziego Pokoiu, Radcę Departamentowego, i Radcow Powiatowych na mieysce tych którzy przez ciągnione losy z Urzędowania wyszli, i takowi iednomyślnością wybrani zostali.

Zakończył więc Marszałek posiedzenie Obywatelskie Mową, w którey podziękował Obywatelom, że życzenia Jego uwieńczyli zgodą i iednomyślnością i Zgromadzenie rozwiązał, a po od śpiewanym *Te Deum* wszystkich tak z swego, iako i zościennych Powiatow zgromadzonych Obywateli, a których liczba do 100 Osob wynosiła, zaprosił do siebie na obiad, przy którym spełniane były Toasty N. Pana N. Cesarza Francuzow, Władz Cywilnych, i woyskowych, a wieczorem otwarty Bal zakończył tę starożytną obrad Polskich pamiątkę.

Z Paryża d. 4. Listopada.

Minister skarbowy powrocił już do Paryża,

W pałacu Fontainebleau wszelka znayduie się gotowość do przyięcia NN. Cesarstwa.

Wyrokiem d. 23 Października mianował J. C. K. Mość Wiceadmirała Truguet, prefekta morskiego w Breście, wielkim officerem legii honorowey, a P. Van Brien, prezydenta miasta Amsterdamu, i P. Voute, dyrektora skarbowego w Hollandyi, baronami państwa. Innym wyrokiem pod d. 26 Października w Rotterdamie wydanym, wyniosł Cesarz miasto Haga do rzędu dobrych miast.

Minister morski przeiechał d. 24 Października przez Antwerpiią, powracaiąc

do Paryża.

Gazette de France mowi, iż NN. Cesarstwo przed 15 b. m. do Paryża nie powrocą.

Messyady Klopstoka wyydzie tu w krotce nowe tłumaczenie P. de Fretat de Chirac. Dotych czas miano we Francyi tego poematu dwa tłumaczenia, ale ich czytać nie można było.

Ostatnie listy z Messyny donoszą, iż to miasto w przeciągu 4 dni 13 wstrząśnień ziemi doznało.

Dziennik państwa donosi z Wiednia, iż Xże Schwarzenberg ziechawszy dla wydania za mąż swey bratunki do Czech, wybiera się w podroż na mieysce swoiego poselstwa do Paryża.

Z Amsterdamu d. 5. Listopada.

N. Cesarz raczył dla ubogich miasta tuteyszego wyznaczyć 30,000 fr. Pierwszey aktorce Amsterdamskiego teatru, Pani Wautier Ziesnis wyznaczył Cesarz 2000 fr. pensyi.

W Leodyum poczynione także były przygotowania na przyięcie NN. Cesarstwa.

Od miesiąca Maia r. b. przyiął rząd Angielski systema wynagradzania żołnierzy lądowego swoiego woyska, którzy przez rany i choroby stali się niezdatnemi do dalszey służby, które lubo nie czyni zaszczytu iego ludzkości, dogadza iednak iego oszczędności, odwlekaiąc na trzy lub cztery dni upadek iego skarbu. Woyskowi, którzy 20 lub 30 lat służyli, okryci ranami i będący rodem z prowincyy, które przed rewolucyą, która systema lądowe odmieniła, do Anglii należały, lub przez inne okoliczności w iey służbie zostaiący, uważanemi są za niezdatnych do znoszenia daley trudow woyskowych i oddaleni z woyska.

We Francyi każdy tym sposobem oddalony żołnierz umieszczony iest w domu invalidow; lub ieżeli zechce powrocić na łono swey familii zapewniony ma sposób do życia przyzwoitą pensyą. Często powierzone bywaią wiernym tym sługom użyteczne zatrudnienia, ieżeli ieszcze są do nich zdatnemi. Nie ma żadney administracyi, w którey nie byłoby licznych tego przykładow.

Lecz ważne te i metodyczne rachuby oyca familii, który oszczędzony grosz mądrze pomiędzy swe dzieci dzieli, nie zgadzaią się z przepychem i zbytkiem rządu Angielskiego. Trzydzieści sześć frankow bywaią wysłużonym woyskowem raz na zawsze dawane; trzydzieści sześć frankow maią im zamiast oyczyzny, familii i sposobu do życia służyć, zapewnic im na starość przytułek, ulżyć ich cierpieniom i bydź nawet wynagrodzeniem za niebezpieczeństwa, na które się wystawiali, kładąc pomiędzy ich rzeczy, ieżeli innych przewożący ich kapitanowie okrętowi nie wykradną, paszkwile, na które potężny i szlachetny rząd z wzgardą pogląda, ale w każdym innym kraiu wziętoby tych nędzarzy za szpiegow. Z trzydzieści szescioma frankow i okryci łachmanami starych mundurow czerwonych, które po wszystkich gościncach Europeyskich zaświadczaią wspaniałość rządu, któremu służyli, przywożą tych nieszczęśliwych statkami na wyspę Helgoland. Stamtąd gdy pogoda służy i pewnemi są, iż na przytykaiących do byłey wschodniey Fryzyi wyspach nie ma oddziałow Francuzkich,

wysadzaią ich śmieli kapitani w czasie nocy na puste ięzyki ziemi Langeroog i Baltrum. Częstokroć w pośpiechu, z iakim ich wysadzaią na ląd, topi się ich kilkunastu. Wiele innych chorych i nie mogących iśdź, ginie w bagnach, przez które kilka godzin przechodzić muszą; reszta umieraiąca z głodu, zabierana iest przez woyskowe straże, policyą lub celnikow, i poczytuie się za szczęśliwą, że winna życie przezorności środkom, które rząd, przeciw któremu tak długo walczyli, dla ich utrzymania przedsięwziął. Rozumie się tu samo z siebie, że to nie są rodowici Anglicy, z któremi z takim barbarzyństwem postępuią, ale Hanoweranie, Westfalczykowie, Prussacy, Szwaycarowie, Węgrzyni, Polacy i Rossyanie. Trzydziestu sześciu frankami zbywaią ich' iakikolwiek ich wiek i rany. Ośm set oświadczeń, które od kommissyi przez N. Cesarza wyznaczoney do oznaczenia losu tych nieszczęśliwych, nadeszły, potwierdzaią tę prawdę i podaią każdego z nazwiska.

Gdy takie sceny dzieią się nad brzegami Emsy, wyprawiaią faktorowie z Harwichu, Grawesandu i Londynu, odpowiadaiąc wspaniałem zamiarom swoiego rządu, inne wzbogaiące ich sceny nad brzegami między morzem północnem i uyściami Mozy i Texlu. Wyszukuią nikczemni ci ludzi podrożnych, którzy pragną na stały ląd powrocić, wystawiaiąc im wszelką łatwośc i biorą od nich znaczne pieniądze. Napychaią niemi rybackie łodzie i przybywszy pod Hollenderskie brzegi dopiero im o niebezpieczeństwie powiadaią. Coż nieszczęśliwi w takim przypadku czynić maią? W reszcie czy chcą czy nie chcą muszą na pół mili od brzegow wysiadać z łodzi i brnąć pod pachy wodą. Tracą swoie rzeczy, których nie mogą zabrać i zaledwo piąta ich część potrafi się wygramolić na ląd, których zaraz straże zabieraią. Kancelarya jeneralney policyi w Amsterdamie ma tysiączne tego dowody; dziś rano nadeszła wiadomość, iż 5 takowych zwłokow wyrzuciła woda na piasek, a ieden tylko na w pół umarły człowiek dostał się na brzeg. Większa część tych nieszczęśliwych ofiar składa się z Oldenburskich maytkow, którzy się staraią dostać do swey oyczyzny.

Z Londynu d. 22. Października.

(Z Dziennika państwa.)

Jenerał major Robert Farlane mianowany iest naczelnikiem głownego sztabu woyska naszego w Sycylii, dokąd w tych dniach płynie.

Murzyni, których zabrano na okrętach Portugalskich, bawiących się handlem niewolnikami, użyci są w Królewskiey marynarce. Obrocono wielu z nich do robot w warsztatach Plimutu. Są oni prawie wszyscy wysokiego wzrostu i każdy obraz lub snycerska robota na przodzie okrętu zdaie się przerażac ich strachem. Odgłos dzwonu czyni ich niespokoynemi i z boiaźnią patrzą na każdy przedmiot, który się ich oczom nawiia.

W Liworpoolu uwięziony został nieiaki Wagstarst, który chciał machiny do przędzenia bawełny do Ameryki wywozić.

List z St. Domingo zawiera o Chrystofie co następuie: — "Naypopędliwszym i nayodważnieyszym nieprzyiacielem, ktorego Angliia w tey części świata ma, iest nowy Król Hayti Chrystof. Zły i bez

przyczyny zasdrośny, ma zamiar iak tylko pokona Petiona i Rigaud, rozszerzyć przez swoich wysłańcow rokosz pomiędzy wszyftkiemi niewolnikami naszych zachodnich osad. Jak tylko poda im sposobność do wybicia się z niepodległości, chce te wyspy pod swoią opieką w iednę ligę połączyć. Zna on bardzo dobrze ich ludność, woyskową siłę, źrodła, i t. d. Zyczenie iego wyftawienia poważney siły morskiey, wftrzymuie go iedynie do ukrywania swey nienawiści przeciw Anglii; lecz przekonany ieftem, iż serce iego tchnie tylko chęcią szkodzenia nam. Dworacy iego pochlebiaią mu tytułem mściciela Afrykanow; mniemaią oni, iż za kilka lat przyłączą się do iego państwa wszyftkie wyspy. Ja sam nie sądzę za rzecz niepodobną, iż on ftanie się w zachodniey Indyi rownie niebezpiecznym nieprzyiacielem dla Anglii, iak był Typpo-Saib w wschodniey Indyi.

Z Kopenhagi d. 2. Liftopada.

Korsarze nasi przyprowadzili w przeciągu oftatnich 8 dni 13 zabranych okrętow.

Potężny wicher, który od 25 Października aż do dnia onegdayszego ciągle na morzu Baltyckim panował, wiele zapewne okrętow uszkodził. Z oftatniego konwoiu Angielskiego, który przez Bełt przechodził, zatopiło się pewnie wiele okrętow lub na wysepy piasku wpędzone zoftały pod brzegami Meklenburskiemi, Pomorskiemi i Pruskiemi, gdzie takiż był wicher. Pod wyspą Bernholm widziano fregatę Angielską wzywaiącą ratunku.

Z Konstantynopola d. 10 Października.

Od woyska W. Wezyra nie mamy, procz o zaszłey przy Słobodzie potyczce, w którey synowiec iego zginął, żadney wiadomości ważney.

Kapitan-basza uskutecznił poleconą sobie wyprawę z częścią morskiego woyska przeciw zbuntowanemu Ajanonowi Heraklei, Ali Molla. Wylądował d. 26 p. m. do Heraklei; Ale Molla przelągł się zagrożonego przez Chosrew-baszę wodą i lądem attaku, i nie czekaiąc przybycia Kapitana-baszy, uciekł potaiemnie, tak iż Chosrew przed iego nadeyściem osadził Heraklea i W. Sułtana przez gońca o tem uwiadomił. Z rozkazu J. Wysokości wydano zaraz surowy ferman do wszytskich okolic wyższey Azyi, aby buntownika Ali Mola, gdziekolwiekby się znaydował schwytano i żywcem lub zabitego doftawiono.

D. 29 p. m. mieliśmy tu znowu wielki pożar, przez który znaczna część miafta między Fenar i Balata ku Psamacyi w perzynę obroconą zoftała.

Podług oftatnich doniesień z Egiptu przeznaczona przez tamteyszego Wielkorządcę, Mehemeda Ali-baszę, do wyprawy przeciw Wehabitom piechota nadeszła iuż była na początku Sierpnia do Suez, dla przewiezienia się na brzegi Arabskie, dokąd takze udała się jazda z Kairu. Koszta tey wyprawy wynosić maią do 20 milionow piaftrow. Nic atoli nie wyrownywa niewzruszonem usiłowaniom, z iakiemi Mehemed-Ali basza plan swoy do skutku przyprowadza; iuż to dla odpowiedzenia dzielnie goracem życzeniem swoiego Monarchy iuż dla wynagrodzenia sobie kosztow przez niezmierne zdobycze, ieżeli mu się wyprawa uda.

Z Bosnii d. 26. Października.

Suleyman-basza przeprawiwszy się d. 21 b. m. przy Zworniku za Dzwinę, wkroczył z większą częścią woyska do Serwii. Nie mamy ieszcze wiadomości czyli po tey przeprawie zaszła iaka potyczka, ponieważ większa część Serwiańskiego woyska znaydować się miała częścią około Widynu, częścią około Nissy. -- Basza Bosnii ftoi ieszcze z odwodem przy Zworniku nad Dzwiną i ściąga do siebie ciągle posiłki.

DODATEK

DO № 93.

GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 20 LISTOPADA 1811 Roku WE SRODĘ.

Uniwersał zwołuiący Posłow i Deputowanych na Seym.

FREDERYK AUGUST

z Bożey Łaski Król Saski, Xżę Warszawski &c. &c.

Wszem w obec i każdemu z osobna, komu o tem wiedzieć należy, wiadomo czyniemy.

Jak tylko uporządkowanie nowo wcielonych Departamentow, i zbliżaiące się dokonanie wyboru Posłow i Deputowanych na Seymikach i Zgromadzeniach gminnych Nam dozwoliły; Spieszemy zwołać na posiedzenie Seymowe Posłow i Deputowanych tak dawniey iako i nowo obranych; iakoż niniéyszym Listem Uniwersałem Naszym zwołuiemy Was zaszczyceni zaufaniem Współobywateli Posłowie i Deputowani, abyście na dzień trzeci miesiąca Grudnia roku bieżącego w mieście Naszem Stołecznem Warszawie niezawodnie stawili się.

Stosownie do obmowy §. 12 Dekretu Naszego w dniu 9 Stycnia 1809 zapadłego i porządek Seymu przepisuiącego złożyć macie w dniu wyżey wyrażonym w Senacie zaświadczenia prawnego wyboru, czyli *Lauda*, podpisane przez Marszałka Seymiku, lub Obywatela prezyduiącego *respective*.

Dnie szosty i siodmy tego miesiąca Grudnia stosownie do §. 21 wyżey wzmiankowanego Dekretu, przeznaczamy na odbycie rugów.

Obrady zaś Seymowe w dniu dziewiątym wspomnionego miesiąca Grudnia roku bieżącego zaczęte mieć chcemy, i aby zaczęte były, postanawiamy.

Z miłem uczuciem przypominamy Sobie pierwsze Seymu posiedzenie. Wystawia Nam bowiem obraz rzadkiey iedności i prawdziwey miłości oyczyzny.

Ożywiony przykładem swych Posłow Narod, nierozerwanym zgody połączony węzłem, oparł się mężnie, i wytrwał z stałością burzę przemiiaiącą, która, zaledwie się posiedzenie Seymowe ukończyło, na kray niespodzianie spadła. W nayprzyiemnieyszey chwalebnych usiłowań nagrodzie zyskali, za sprawą zwycięztw Wielkiego Napoleona, Obywatele sześciu dawnych Departamentow, połączenie się pod Berłem Naszem z Bracią kraiu nowo wcielonego. Nabyta ztąd sława, pomnożone siły państwa, nowym do wytrwania powinny bydź bodźcem. Nam niepłonną czynią otuchę, że i to powtorne Seymu zgromadzenie, w rownie czystych ustalenia dobra kraiu zamiarach zebrane, pomyślnym skutkiem uwieńczone zostanie.

Znane są boleśne sercu Naszemu dolegliwości kraiu. Wszystkie Nasze prace łożemy na wyszukanie naystosownieyszych do ich usunięcia środkow, nie spuszczaiąc z oka ani przyniesienia ulgi w ciężarach, ani zaprowadzenia oszczędności w wydatkach.

Cieszemy się nadzieią przyiemnego troskliwych prac Naszych owocu, wsparci przez wspaniałe szlachetnego Narodu usiłowania; ich widok postawi go zarazem godnym dalszych przychylnych względow tego Wielkiego Bohatyra, który nadał mu byt i iestestwo.

Wszystkich w ogole i każdego w szczególności zapewniamy Was o Królewskiey Naszey łasce.

Dan w pałacu Naszym w Warszawie dnia dwunastego Listopada, tysiąc ośmsetiedenastego roku.

FREDERYK AUGUST.

Przez Króla

Minister Spraw Wewnetrznych, *Jan Łuszczewski.* (L. S.) *Minister Sekretarz Stanu.* *Stanisław Breza.*

Dnia 11 tego miesiąca o godzinie ośmey po południu, opatrzony SS. Sakramentami przeniosł się do wieczności JW. Michał Korwin Skorupka, Kawaler orderu S. Stanisława, uczciwy Obywatel w sprawowaniu urzędow publicznych, szanowny w przyiaźni, dobry Pan dla sług i poddanych, litościwy w spieraniu nędznych nie przepomniał i w ostatnich dniach zycia swego obdarzyć hoynie dobrodzieystwy tych wszystkich, stosowne do cnot swych prowadząc życie, z naywiększą spokoynością i stałością umysłu dług ostatni wypłacił, żal po sobie familii zostawiwszy.

Z Warszawy d. 16. Listopada.

Dnia 12 o 3ciey po południu odbył się w kaplicy zamku Królewskiego obrządek chrztu syna JW. Hr. Zamoyskiego Senatora Woiewody, w assystencyi Xiążąt Poniatowskiego Ministra Woyny, Jabłonowskiego Senatora Kasztelana i Czartoryiskiego Pułkownika; tudzież, JW. Ministra Przychodow i Skarbu, JJWW. Potockiey, Małżonki JW. Prezesa Rady Stanu i Ministrow, Wielhórskiey, Xiężniczek Czartoryskich. Oboie Królestwo Jchmość byli Rodzicami chrzesnemi, a chrzcił W. JX. Schneider Kanonik Poznański, Wikaryusz Proto Notaryusz Apostolski, Spowiednik N. Pana, w assystencyi Spowiednika N. Królowey Kanonika Preyslera, i Proboszcza Kościoła S. Jędrzeia. Dano zaś nowo ochrzczonemu imiona Frederyk August.

Ziechał onegday do tey stolicy ze Stutgardu JW. Baron Serra przedtem przy Królu Jmci Wirtemberskim, teraz przy N. Królu Jmci Saskim Poseł nadzwyczayny i pełnomocny Minister N. Cesarza Francuzow.

Z Londynu d. 25. Października.

(Z Monitora i Dziennika Państwa)

Dziś słyszeć się daie huk dział w parku i Towrze z powodu rocznicy koronacyi Króla.

P. Thornton (wyraża gazeta *the Sun*) popłynął na morze Baltyckie; zamiar iego poselstwa, rownie iak mieysce przezna-

czenia nie są wiadome.

Miniſtrowie nasi (mowi dziennik *Star*) pysznią się bardzo i oczekuią naypomyślnieyszych wypadkow z poselſtwa P. Thornton, który na Baltyckie morze popłynął. Maią oni oczywiście zamiar odurzyć lud Angielski względem okropnych klęsk, które wyprawa do Portugalii zrządziła. Lecz czegoż się spodziewać możemy z tego poselſtwa? Jeśliże iego celem płacić północnem mocarſtwom nowe subsidye? Ale przypuściwszy, że układ ten przyydzie do skutku, do czegoż posłuży? Do powiększenia potęgi Napoleona. Na takowych środkach polegaią nasi miniſtrowie, widząc, że upada ich nadzieia utrzymania się w Portugalii i Hiszpanii, co im w przod było przepowiedziane.

Rozchodzi się na nowo pogłoska (mowi gazeta *the un*), iż rząd zamyśla znaczną ilość woienney ammunicyi na morze Baltyckie posłać.

Okręt Grampus o 50 działach wychodzi z Portsmutu do południowey Ameryki, na którym płyną kommissarze do poiednania Hiszpanii z osadami tey części świata.

W Woolwich (mowi dziennik *Statesman*) przysposobiono wielki transport artyleryi, a w Purfleeth ładuią na okręt 1 milion 500,000 ładunkow, które przeznaczone są dla rządow Rossyyskiego i Pruskiego.

Flota Admirała Saumarez znaydowała się d. 7 b. m. przed Gotenburgiem w naylepszym ſtanie i składała się z naſtępuiących 6 liniowych okrętow: Victory o 100 działach, Admirała Saumarez, Vigo o 74 działach, Kontraadmirała Dixon, Dreadnought o 98, Creſsy o 74, Ardent o 64, Dyktator o 64 działach, tudzież fregaty Crescent i brygow Crebus, Grachopper, Censeur i Flamer.

Liſt z Meſsyny w Sycylii donosi pod d. 1 Sierpnia, że w tem mieście spodziewaią się wkrotce rewolucyi. Lud ieſt przeciw Anglikom bardzo zagniewany. Gazeta pod tytułem Angielska z rozkazu rządu zaprzeſtała wychodzić, a drukarz iey Bohold ieſt do więzienia wzięty.

Okropny wicher poczynił d. 2 Października pod brzegami Lizbony wiele szkody w okrętach.

Okręty z eskadry pod Flesingą, które powrociły do Dunow, odebrały rozkaz powrocenia niezwłocznie na swoie ſtanowisko.

Trzy pułki i cztery oddziały od lekkich pułkow dragonii z znayduiących się w Portugalii woysk odebrały rozkaz powrocenia do Anglii, dla rekrutowania. Do pułkow w zachodniey Indyi posłane są posiłki.

Dziennik *Alfred* zawiera w sobie liſt officera w woysku Wellingtona z Rowina d. 21 Września pisany, w którym między innemi wyraża: " Głowna kwatera Lorda Wellington znayduie się w Fuente Guinaldo o 3 mile na południe od Ciudad-Rodrigo.,, (Monitor dodaie tu naſtępuiący przypisek: "Czytelnik przypomni sobie ogłoszone niedawno liſty Xcia Raguzy i Jenerała Dorsenne pod d. 30 Września z Ciudad-Rodrigo pisane.,,

Liſt z Lizbony pod d. 8 Października wyraża. Podług doniesien z Alikante, przybywa tam wiele officerow od woyska z Katalonii. Katalończykowie nie chcą więcey takiego woyska, iak niedawno w ich prowincyi zebrano.

Z Kopenhagi d. 5. Listopada.

Codziennie nadchodzą doniesienia o szkodach, które panuiący wicher od d. 25 Października do 2 Listopada na morzu poczynił. Wzdłuż brzegu od Dragoe stoi wiele okrętow na miałczyźnie, których liczbę do 15 podaią, i tak dalece ie woda odbiegła, że na suchem dnie osiadły, i nie podobna ich było zepchnąć. We środę i czwartek mieliśmy tu nadzwyczay nizką wodę. Podług doniesień okrętowych stała nieprzyiacielska fregata pod czas burzy przy Falsterbo na miałczyźnie bez masztow, która potem zniknęła. Pod skałą wyspy Bernholm zatopił się Angielski liniowy okręt, którego tył widać ieszcze z wody było. Przy tęgości wichru nieprzyiacielski konwoy, który przez Belt przeszedł iest zapewne rozproszony, a może i po części zatopiony.

Na Bełcie była 2 b. m. tak nizka woda, że okręty w porcie Helsinger na dnie stały.

Dnia 18 i 19 Listopada 1811.
Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

	Przednie. Złp.	gr.	Srednie. Złp.	gr.	Poślednie Złp.	gr.
Korz: Pszenicy	19	—	16	15	15	—
— Zyta	17	—	16	—	15	—
— Jęczmienia	16	—	15	15	14	15
— Grochu	18	—	17	—	16	—
— Owsa	8	—	7	15	7	—
— Jagieł	30	—	27	—	25	—
— Rzepaku	40	—	28	—	—	—

DONIESIENIA.

Dekret Nayiaś: Pana z dnia 26 Czer: 1811 r. przypuszczaiąc 4 nowo wcielone Departamenta do dobrodzieystwa Dekretem z dnia 16 Marca 1809 r. dla dawnieyszych sześciu dozwolonego, nakazał Radom Prefekturalnym obrachowanie wszelkich pretensy, z mocy Dekretu przywołanego, z iakiegokolwiek zrodła w nim wytkniętego, do Skarbu lub rai rozszczonych. JW. Minister polecaiąc Reskryptem swoim z dnia 4 Sierpnia do Liczby 427 przyprowadzenie do skutku rzeczonego dekretu, upoważnił Radę Prefekturalną Departamentu tuteyszego do rozpoczęcia powyżey nakazanego dzieła. Na tych tedy zasadach wsparta Rada Prefekturalna, uwiadomia wszystkich iakiekolwiek prawo z mocy powyższego Dekretu likwidowania szkod maiących, iż działanie swoie w dniu 25 Listopada rozpocząwszy takowym przedmiotem ciągle aż do dnia 15 Lutego zaymować się będzie, po upadłem którym terminie i zamknięciu protokułu likwidacyine i wszelkie szkody z nieobrachowania wynikłe, strony opieszałości swoiey przypisać będą winne.

Wodzicki, Prefekt.
Wroński, S. J.

Prefekt, Departamentu Krakowskiego, podaie do Publiczney wiadomości, że w Biorze Prefekturalnym Wydziału IIgo dnia 26 Listopada r. b. o godzinie 9 ranny, odprawiać się będzie licytacya na trzyletnią, dzierżawę, od Igo Listopada 1811 następuiących realności do Szpitala Sgo Ducha należących.

a) Ogrodow dwoch na pułwsiu, pod Nrm. 25 pretium fisci złpol. 128 rocznie.
b) Sklepu i ogrodka pod Nrm. 32 na Garbarzach, pretium fisci złpol. 62 rocznie.
c) Łąki i roli przy cegielni Dąbskiey, pretium fisci złpol. 100 rocznie.
d) Kramow dwoch bogatych pod Nrm 26 i 28 pretium fisci złpol. 106 gro 20.

Chcący przeto licytować powyższe realności, opatrzeni w zwyczayne wadium, w mieyscu i czasie wyżey oznaczonym stawić się zechcą, gdzie i o kondycyach takowey dzierżawy, potrzebną mieć będą wiadomość. Dan w Biorze Prefekta dnia 10go Listopada 1811 roku.

Wodzicki, Prefekt.
Wroński, S. Jen.